

CYMDEITHAS HANES PLAID CYMRU HISTORY SOCIETY

Cofndion y cyfarfod a gynhaliwyd ar 25 Medi 2023 drwy Zoom

- **Yn bresennol;** Dafydd Williams (Cad), Stephen Thomas (Trys), Penri Williams, Dafydd Griffiths, Meri Griffiths, Eluned Bush (Ysg)
- **Materion yn codi o'r cyfarfod diwethaf**

Mae Ben Jones yn hapus gyda'r syniad o gyhoeddi ei hanes o'r blaid yng Nghwm Rhymni mewn cyfres ar y wefan. Bydd y Cadeirydd yn cysylltu ag ef i gychwyn y gyfres.

- **Arian**

Mae £3178 yn y cyfrif banc

- **Adolygiad o weithgareddau 2023**

Cynhadledd Gwanwyn, Llanelli. Wnaeth yr ysgrifennydd dosbarthu taflenni am y Cymdeithas. Roedd baneri y Gymdeithas lan mewn safle delfrydol.

Ysgol Haf, Glanllyn. Daeth 20 o bobl i'r sesiwn ar y Gymdeithas a hwyluswyd gan y Cadeirydd. Bu hefyd yn arwain y daith i Dryweryn a Frongoch

Eisteddfod, Boduan. Diolch I Dafydd Griffiths am gadeirio'r sesiwn ar fyr rybudd ac Keith Bush iam ei ddarlith a werthfawrogwyd yn fawr gan gynulleidfa o tua 70 o bobl. Mae recordiad o'r sesiwn gyda thrawsgrifiad a chyfieithiad bellach ar y wefan

Cynhadledd Hydref, Aberystwyth. Mae'r Ysgrifennydd wedi trefnu i'n baneri gael ei chodi mewn lleoliad addas

Cylchlythyr. Paratowyd y cylchlythyr gan y Cadeirydd a chaiff ei anfon at yr aelodau gyda'r cofnodion hyn. Bydd yr ysgrifennydd yn archwilio'r posibilrwydd o'i anfon at holl aelodau'r Blaid ar ôl y Gynhadledd

- **Gweithgareddau 2024**

Cynhadledd Gwanwyn, Caernarfon Bydd yr ysgrifennydd yn cysylltu â Dafydd Wigley ac aelodau eraill i archwilio'r posibilrwydd o gynnal digwyddiad i gofio'r cyfarfod a gynhaliwyd yno yn 1924 a arweiniodd at sefydlu'r Blaid yn y flwyddyn ganlynol

Eisteddfod Rhondda, Cynon, Taf Bydd yr Ysgrifennydd yn cysylltu â Richard Wyn Jones i gadarnhau a yw ei gynnig o roi darlith rhywbryd yn 2024 yn dal yn bosibl ac a fyddai'r pwnc yn briodol ar gyfer yr Eisteddfod. Os na, bydd y Pwyllgor yn archwilio posibiliadau eraill a dod â nhw i'r cyfarfod nesaf

- **Dathlu Canmlwyddiant y Blaid**

Digwyddiad Penarth i gofio'r cyfarfod a gynhaliwyd yn 1924 a arweiniodd at sefydlu'r Blaid sy'n cael ei threfnu gan Gangen Penarth a Dinas Powys. Cadarnhawyd y siaradwyr a dyddiad/leoliad yn y broses o gael ei gadarnhau.

Gweithgor Canolog y Blaid. Mae Sarah King yn Nhŷ Gwynfor yn cydlynu gweithgor i gynllunio gweithgareddau. Mae'r Cadeirydd a'r Ysgrifennydd yn aelodau. Mae'r papur gydag awgrymiadau'r Gymdeithas wedi ffurfio rhan o'r trafodaethau hyd yn hyn. Mae Arwel Vittle yn paratoi llyfr ar hanes cynnar o'r Blaid a fydd yn cael ei gyhoeddi gan Y Lolfa.

- **Dyddiad y Cyfarfod nesaf.** 20 Tachwedd 2023 am 6pm drwy Zoom

CYMDEITHAS HANES PLAID CYMRU HISTORY SOCIETY

Minutes of meeting held on 25 September 2023 through Zoom

- **Attendees;** Dafydd Williams (Ch), Stephen Thomas (Treas), Penri Williams, Dafydd Griffiths, Meri Griffiths, Eluned Bush (Sec)
- **Matters arising from last meeting.**

Ben Jones is happy with the idea of publishing his history of the Party in the rhymney valley in series on the web site. The Chair will contact him to start the series.

- **Finance**

£3178 in the bank account

- **Review of 2023 activities**

Spring Conference Llanelli; The Secretary distributed leaflets on the Society. The Society's banners were erected in a suitable location.

Ysgol Haf, Glanllyn. 20 people attended the session about the Society facilitated by the Chair. He also led the trip to Trywern and Frongoch

Eisteddfod, Boduan. Thanks to Dafydd Griffiths for chairing the session at very short notice and to Keith Bush for his lecture which was much appreciated by an audience of about 70 people. The recording of the session with transcript and translation is now on the web site.

Autumn Conference, Aberystwyth. The Secretary has arranged for the banners to be erected in a suitable location.

Newsletter The newsletter has been prepared by the Chair and will be sent to members with these minutes. The Secretary will explore the possibility of it being sent to all Party members after the Conference.

- **Activities 2024**

Spring Conference, Caernarfon The Secretary will contact Dafydd Wigley and other members to explore the possibility of holding an event to commemorate the meeting held there in 1924 which led to the founding of the Party in the following year

Eisteddfod Rhondda, Cynon, Taf The Secretary will contact Richard Wyn Jones to confirm whether his offer of giving a lecture sometime in 2024 is still possible and whether the subject would be suitable for the Eisteddfod. If not, the Committee will explore other possibilities and bring them to the next meeting.

- **Celebrating the Centenary of the Party**

Penarth event to commemorate the meeting held in 1924 which led to the establishment of the Party which is organised by the Penarth Branch and Dinas Powys. Speakers and date/location have been confirmed in the process of being confirmed.

Central Party Working Group. Sarah King at Ty Gwynfor is coordinating a working group to plan activities. Both the Chairman and the Secretary are members. The paper with the Society's suggestions has formed part of the discussions so far. Arwel Vittle is preparing a book on an early history of the Party which will be published by Y Lolfa.

- **Date of next meeting.** 20 November 2023 at 6pm through Zoom